

คู่มือ

การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา

โรงเรียนวาริชวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาเล่มนี้ โรงเรียนวาริชวิทยา จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการปกป้องคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือ เยียวยา มีความมั่นคงและปลอดภัย ซึ่งเป็นไปตามนโยบายความปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยในคู่มือการดำเนินงานเล่มนี้ประกอบด้วย ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของความปลอดภัยสถานศึกษา องค์ความรู้ด้านความปลอดภัย การเสริมสร้างความปลอดภัย การติดต่อสื่อสาร และการกำกับ ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาปลอดภัย

โรงเรียนวาริชวิทยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้จะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณคณะทำงานทุกท่านที่ได้รวมกันจัดทำคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาเล่มนี้จนสำเร็จลุล่วง

โรงเรียนวาริชวิทยา
มิถุนายน ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. ความสำคัญจำเป็นการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา	๒
๒. วัตถุประสงค์	๒
๓. เป้าหมาย	๓
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	๓
ส่วนที่ ๒ องค์ความรู้ด้านความปลอดภัย	๔
๑. นโยบายด้านความปลอดภัย	๕
๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๗
ส่วนที่ ๓ การเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา	๑๐
๑. ขอบข่ายความปลอดภัยสถานศึกษา	๑๑
๒. มาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา	๑๑
๓. โครงสร้างการบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา	๑๔
๔. ขั้นตอนการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา	๑๕
ส่วนที่ ๔ การติดต่อสื่อสาร	๓๒
๑. ช่องทางการติดต่อสื่อสาร	๓๓
๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓๓
ส่วนที่ ๕ การกำกับ ติดตามและประเมินผล	๓๔
เอกสารอ้างอิง	๓๖
รายชื่อคณะทำงาน	๓๗

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ความสำคัญจำเป็นการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีวัตถุประสงค์หลักในการ เสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัย จากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบ ต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ และภัยจากไซเบอร์เป็นต้น แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐- ๒๕๗๙) จึงได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกยุค ศตวรรษที่ ๒๑ เป็นพลวัตที่ก่อให้เกิดความท้าทายในด้านการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องมาจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ การติดกับดักประเทศ ที่มีรายได้ปานกลาง ทัศนคติความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแส โลกาภิวัตน์เป็นผลให้เกิดการเร่งแก้ไขปัญห ทั้งยังเกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน และประเทศชาติ มีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น ซึ่งภัยในแต่ละด้านล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศกอปรกับ นโยบาย Quick Win ๗ วาระเร่งด่วน ข้อที่ ๑ ความปลอดภัยของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการมองเห็นภัยที่เกิดแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่เกิดขึ้นซ้ำและส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจในหลายปีที่ผ่านมา เช่น ภัยจากการคุกคามทางเพศ ภัยจากการกลั่นแกล้งรังแก (Bully) รวมถึงภัยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ ได้แก่ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) เป็นผลให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ และสวัสดิภาพชีวิตของนักเรียน ครู และบุคลากร ทางการศึกษา

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานใหม่เป็น “การศึกษา ขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม และบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ ส่งเสริมความปลอดภัยสร้างความมั่นใจให้สังคม เพื่อคุ้มครอง ความปลอดภัยแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การป้องกัน ดูแล ช่วยเหลือหรือ เยียวยา และแก้ไขปัญหาที่มีความเป็นเอกภาพ มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ สามารถแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการ ความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการตามมาตรการ ๓ ป ได้แก่ป้องกัน ปกป้อง และปราบปราม ให้เกิดความปลอดภัย ให้มากที่สุด และไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก เพื่อสร้างความมั่นใจ และความเชื่อมั่นให้แก่ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป ในการที่จะได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และเกิดความปลอดภัยอย่างมั่นคงและยั่งยืน เพื่อให้แนวทางการปฏิบัติสอดคล้องและเป็นระบบ

โรงเรียนวารีวิทยา จึงได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความปลอดภัยในเกิดแก่นักเรียนเป็นสำคัญ เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบโดยตรง ต่อคุณภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๒.๒ เพื่อสร้างความเข้มแข็งการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๒.๓ เพื่อดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
- ๒.๔ เพื่อรายงานการดำเนินการด้านความปลอดภัยต่อหน่วยงานต้นสังกัด

๓. เป้าหมาย

๓.๑ สถานศึกษามีแผนความปลอดภัยตามบริบทของสถานศึกษา

๓.๒ สถานศึกษามีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓.๓ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับความคุ้มครองดูแลให้มีความปลอดภัย

๓.๔ สถานศึกษากับ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้าน ความปลอดภัยสถานศึกษา

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๔.๑ สถานศึกษามีแผนความปลอดภัยตามบริบทของสถานศึกษา

๔.๒ ร้อยละ ๘๐ ของสถานศึกษามีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาเพื่อการพัฒนา อย่างยั่งยืน

๔.๓ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับความคุ้มครองดูแลให้มีความปลอดภัย

๔.๔ ร้อยละความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่าย มีส่วน ร่วมในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยสถานศึกษา

ส่วนที่ ๒

องค์ความรู้ด้านความปลอดภัย

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการและทิศทางของประเทศ การศึกษาจึงหมายถึงการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญ งามทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การสร้างความปลอดภัยให้นักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ประสบผลสำเร็จ ตามเป้าประสงค์ขึ้นอยู่กับความสุขและการมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถป้องกันหรือได้รับการป้องกันตนเองจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ มีความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และเจตคติที่ดี และมีทักษะในการป้องกันภัย สามารถหรือได้รับการแก้ไขปัญหา ช่วยเหลือ เยียวยา พิณฟู และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ดังนั้น จึงเป็นภารกิจสำคัญที่โรงเรียนวชิรวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่จะต้องมีนโยบายสถานศึกษาปลอดภัยให้เกิดขึ้น

๑. นโยบายด้านความปลอดภัย

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการเพื่อ ลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติเพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีรายละเอียดดังนี้

๑. บูรณาการการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเข้าสู่กระบวนการวางแผน ทั้งระดับชาติ ระดับชุมชน ท้องถิ่นและสาขา การผลิตต่าง ๆ พัฒนาศักยภาพ สนับสนุนการประเมินและจัดทำแผนที่ความเสี่ยงจากภัยพิบัติในพื้นที่และภาคการผลิตที่มี ลำดับความสำคัญสูง

๒. เสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและการรับมือภัยพิบัติ สนับสนุนการจัดทำแผนรับมือภัยพิบัติ ในระดับพื้นที่ ส่งเสริมแนวทางการจัดการภัยพิบัติโดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมภาคเอกชน ในการจัดทำแผนบริหาร ความต่อเนื่องของธุรกิจ สร้างจิตสำนึกความปลอดภัยสาธารณะ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนและชุมชนท้องถิ่นในการร่วมกัน ดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

๓. พัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉิน พัฒนาระบบการเตือนภัยให้มีความแม่นยำ น่าเชื่อถือ และมี ประสิทธิภาพ ส่งเสริมกลไกการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสามารถเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศได้ พัฒนากลไกบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉิน

๔. พัฒนาระบบการฟื้นฟูบูรณะหลังการเกิดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประสบภัย ได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม ยกย่องมาตรฐานการตรวจสอบความปลอดภัยภายหลังการเกิดภัยพิบัติ และปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัย ของสิ่งก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยของโครงสร้าง

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ ๖ ยุทธศาสตร์หลัก ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติ บรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์ และแนวคิดการจัดการการศึกษา โดยได้กำหนดใน ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและ ประเทศชาติ ปัจจุบันภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติมีความซับซ้อนและ รุนแรงมากขึ้น อาทิ ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น ความมั่นคงของชาติจึงมิได้ ครอบคลุมเฉพาะมิติด้านการทหารหรืออำนาจอธิปไตยเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมมิติต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิต วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ ซึ่งในแต่ละมิติล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

การป้องกันภัยคุกคามเหล่านี้จะต้องพิจารณาในมิติที่มีความเชื่อมโยงกัน และการดำเนินการเพื่อวางรากฐานและกลไก การสร้างความมั่นคงเพื่อป้องกันและป้องกันภัยเหล่านี้จะต้องเริ่มที่กระบวนการจัดการศึกษาของประเทศ การดูแลและ ป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรม ความรุนแรงในสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจาก ธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยและความมั่นคงในชีวิต ลดความเสี่ยงจากภัย คุกคามต่าง ๆ

ดังนั้น การจัดการศึกษาที่ครอบคลุมประเด็นหลักสำคัญที่มีผลด้านความมั่นคงแก่คนในชาติจะส่งผลให้ทุกคนมีจิตสำนึก ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความคิด ทักษะคิด ความเชื่อค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสมรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม และโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติและสงบสุข อันจะส่งผลให้สังคมและประเทศเกิดความมั่นคง อารงรักษาอธิปไตย และผ่านพ้นจากภัยคุกคามต่าง ๆ ได้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน (Comprehensive School Safety Framework : CSSF) ได้ปรากฏอยู่ในกรอบการดำเนินงานระดับโลก ทั้งที่เป็นกรอบความคิดริเริ่ม และข้อตกลงหลายฉบับ CSSF ตั้งอยู่ใจกลางของ กรอบการดำเนินงานที่ทับซ้อนกันหลายด้าน ได้แก่ เป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities: CRPD) การลดความเสี่ยงจาก ภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction : DRR) และSendai Framework for DRR โดยมีหลักการสำคัญ คือ การศึกษาเป็นสิทธิ ขั้นพื้นฐานของเด็ก ซึ่งช่วยให้ประชาคมโลกเกิดความชัดเจนถึงภัยคุกคามจากภัยธรรมชาติ ความขัดแย้ง ความรุนแรง และการพลัดถิ่น

สามเสาหลักของความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน

ความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน ซึ่งอยู่ภายใต้นโยบายและการปฏิบัติทางการศึกษามีความสอดคล้องกับ การบริหารจัดการภัยพิบัติ ในระดับสากล ระดับประเทศ ภูมิภาค จังหวัด และระดับพื้นที่ รวมทั้งในโรงเรียน กรอบแนวคิดความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน ประกอบด้วยสามเสาหลัก (Three Pillars) ได้แก่

๑. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน ที่ปลอดภัย (Safer Learning Facilities)
๒. ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา (School Disaster Management)
๓. ด้านการศึกษาด้านการลดความเสี่ยงและการรับรู้ปรับตัวจากภัยพิบัติ (Risk Reduction and Resilience Education)

รากฐานของการวางแผนสำหรับความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียนคือการจัดทำประเมินความเสี่ยงแบบภัย หลายชนิด การวางแผนนี้ควรเป็นส่วนหนึ่งของระบบข้อมูลการจัดการการศึกษาในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและในระดับ พื้นที่ ข้อมูลเรื่องความเสี่ยงจากภัยพิบัติเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์นโยบายของภาคการศึกษาและการจัดการในภาพรวม ซึ่งจะให้อินพุตเชิงประจักษ์และหลักฐานที่สำคัญสำหรับการวางแผน และการดำเนินงาน ความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียนและความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ และกรอบการดำเนินงานเซนต์ปีเตอส์เบิร์กเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ ผลสัมฤทธิ์ของการบูรณาการความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียนเข้าไปในกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืนและนโยบายและการลดความเสี่ยงภัยพิบัติเรื่องการลดความเสี่ยง ได้แก่

- ๑) ปรับปรุงการเข้าถึงการศึกษาของเด็กอย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ และปลอดภัย
- ๒) พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้แกสถาบัน กสไกและเครือข่ายประสานงาน รวมทั้งศักยภาพระดับประเทศ ในการสร้างความสามารถในการรับรู้ปรับตัวและฟื้นคืนกลับ (Resilience) จากภัยและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นแกภาคการศึกษา ทั้งในระดับนานาชาติ ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น

๓) บุคลากรแนวทางการลดความเสี่ยงเขาไปในการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมรับภัยฉุกเฉิน การตอบสนอง และการฟื้นฟูจากภัยพิบัติในภาคการศึกษา

๔) ติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานด้านการลดความเสี่ยงภัยพิบัติและความขัดแย้ง

๕) เพิ่มจำนวนและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับภัย เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเตือนภัยล่วงหน้า สำหรับภัยหลายชนิด (multi-hazard early warning system) และข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงภัยพิบัติ

๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ สำคัญ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๙๕ ก วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๖ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๗ สำคัญของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ เกี่ยวกับเรื่องสิทธิเสรีภาพของเด็กและเยาวชนที่ต้อง ได้รับความคุ้มครองจากรัฐโดยไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ พ.ร.บ. ฉบับนี้ มีทั้งหมด ๙ หมวด ๘๘ มาตราด้วยกันแยกเป็น มาตรา ๑-๖ อธิบายความหมายเกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ. ฉบับนี้

ระเบียบ กฎหมายความผิดเกี่ยวกับเพศ และความผิดต่อเสรีภาพ

พรากผู้เยาว์

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๗ บัญญัติว่า ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควรพรางเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ไปเสียจากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๓ ปี ถึง ๑๕ ปี และปรับ ตั้งแต่ ๖,๐๐๐ บาท ถึง ๓๐,๐๐๐ บาท ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๘ บัญญัติว่า ผู้ใดพรางผู้เยาว์อายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเสีย จากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล โดยผู้เยาว์นั้นไม่เต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๔,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท ความผิดฐานพรางเด็กหรือพรางผู้เยาว์ เป็นการพาเด็กหรือผู้เยาว์ไป หรือแยกเด็กหรือผู้เยาว์ ออกจากความปกครองดูแลของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กหรือผู้เยาว์ หากการพรางเด็กหรือผู้เยาว์ไปเพื่อการ อนาคต เช่น พาไปกอดจูบ ลูบลำ ผู้นั้นจะต้องได้รับโทษหนักยิ่งขึ้น โดยเฉพาะหากมีการรวมประเวณีหรือมีเพศสัมพันธ์ ผู้นั้นจะต้องถูกดำเนินคดีขอหาข่มขืนกระทำชำเราอีกข้อหาหนึ่ง มีโทษหนักมาก แม่ผู้เยาว์นั้นจะยินยอมไปด้วย ผู้ที่พรางก็ต้อง มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๙ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ใดพรางผู้เยาว์อายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไป เสียจากบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล เพื่อหาทำ หรือเพื่อการอนาจาร โดยผู้เยาว์นั้นเต็มใจไปด้วย ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ ๒ ปี ถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๔,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท

กระทำอนาจาร

ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๗๘ บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปี โดยขู่เข็ญด้วย ประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเขาใจผิดว่าตนเป็น บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๙ บัญญัติว่า ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ความผิดฐานกระทำอนาจารเป็นการกระทำที่นอ้าบอ นาบดสี ลามก เช่น กอด จูบ ลูบลำ หรือจับอวัยวะเพศหญิง หนอก รวมถึงการจับเนื้อตอตัวหญิงก็ตาม ก็ถือว่ามีความผิด ขอหากระทำอนาจาร แมว่าเด็กที่ถูกกระทำจะยินยอมให้กระทำการดังกล่าวก็ยังมีผิด หากเด็กนั้นอายุไม่เกินสิบห้าปี

ขมขื่น กระทำซ้ำเรา

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ บัญญัติว่า ผู้ใดขมขื่นกระทำซ้ำเราหญิงอื่น ซึ่งมีโชภริยาของตน โดยขู่ขู่ ครอบครองใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้หญิงเข้าใจผิดว่าตน เป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๘,๐๐๐ บาท ถึง ๔๐,๐๐๐ บาท ความผิดฐานขมขื่น กระทำซ้ำเราเป็นการบังคับใจ ฝืนใจหญิงอื่นที่มีโชภริยาของตน โดยหญิงนั้นไม่ยินยอม หรือใช้กำลังบังคับจนหญิงนั้นอยู่ในภาวะ ที่ไม่สามารถขัดขืนได้ จนผู้กระทำผิดล่วงเกินทางเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์กับหญิงนั้น หากเป็นการขมขื่นกระทำซ้ำเราเด็กหญิง อายุไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งมีโชภริยาของตน โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ผู้นั้นจะต้องได้รับโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๘,๐๐๐ บาท ถึง ๔๐,๐๐๐ บาท เช่น นายหมึกได้ใช้กำลังฉุดนางสาวนุ่น อายุ ๒๒ ปี ในขณะที่นางสาวนุ่นกำลังกลับจากที่ทำงาน และนางสาวนุ่นไปกักขังไว้พร้อมทั้งขมขื่นกระทำซ้ำเราเช่นนี้ นายหมึกมีความผิดขมขื่นกระทำซ้ำเรา และกักขังหน่วงเหนี่ยวร่างกายผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๘,๐๐๐ บาท ถึง ๔๐,๐๐๐ บาท

ระเบียบ กฎหมายความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

ยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารเคมี หรือวัตถุพิษ ชนิดใดชนิดหนึ่ง ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้น เป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง อยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง เสพ หมายถึง การรับยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะวิธีใด ๆ ยาเสพติดให้โทษ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท คือ

ประเภท ๑ ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน

ประเภท ๒ ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน โคคาอีน ฝิ่นยา

ประเภท ๓ ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยา และมียาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ผสมอยู่ด้วย

ประเภท ๔ สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เช่น อาเซติกแอนไฮไดร

ประเภท ๕ ยาเสพติดให้โทษที่มีใดเขาอยู่ในประเภท ๑ ถึงประเภท ๔ เช่น กัญชา พืชกระท่อม

ความผิดเกี่ยวกับเสพยาเสพติดให้โทษ

เสพกัญชา ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๙๒ บัญญัติว่าผู้ใดเสพ ยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้น ผู้ใดเสพกัญชาไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ เช่น เอากัญชาผสมบุหรีแล้วสูบ หรือเสพกัญชาโดยไชของกัญชาถือว่าผู้นั้นมีความผิดฐานเสพยาเสพติด ให้โทษประเภท ๕ ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปีหรือ ปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท

เสพยาบ้าหรือเฮโรอีน ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๙๑ บัญญัติว่าผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๓ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึง ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้นผู้ใด เสพยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ เช่น ยาบ้า เฮโรอีน ไม่ว่าจะโดยวิธีการสูดดมจาก การรมควัน หรือฉีดเฮโรอีนเข้าเส้นเลือด สูดดมเข้าทางจมูก ถือว่าผู้นั้นมีความผิด ฐานเสพยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ ซึ่งมีโทษจำคุกหนักกว่ากัญชา

เสพสารระเหย สารระเหย หมายความว่า สารเคมี หรือผลิตภัณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศว่าเป็น สารระเหย เช่น กาวต่าง ๆ ผู้ติดสารระเหย หมายความว่า ผู้ซึ่งต้องใช้สารระเหย บำบัดความต้องการของร่างกายและจิตใจ เป็นประจำความผิดฐานเสพสารระเหยนั่น ตามพระราชกำหนดป้องกันการไชสารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๑๗ บัญญัติ ว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดไชสารระเหยบำบัดความต้องการของร่างกาย หรือจิตใจ ไม่ว่า โดยวิธีการสูดดม หรือวิธีอื่นใด หากผู้ใดฝ่าฝืน มีโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปีหรือปรับ ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ความผิดเกี่ยวกับครอบครองยาเสพติดให้โทษ

ความผิดฐานครอบครองยาบ้าหรือเฮโรอีนตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า ห้ามมิให้ ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ซึ่งมาตรา ๖๗ บัญญัติว่า ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปี ถึง ๑๐ ปี หรือปรับ ตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากผู้ใดครอบครองยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภทยาบ้า เกิน ๑๕ เม็ด กฎหมายสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นได้ครอบครองยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ไว้เพื่อจำหน่าย ซึ่งมีอัตราโทษ จำคุกตั้งแต่ ๔ ปี ถึงตลอดชีวิต

ระเบียบ กฎหมายความผิดเกี่ยวกับการจราจรทางบก และการใช้รถ

ผู้ขับขี่รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่นายทะเบียนเสียก่อน โดยกล่าวคือ ต้องมี ใบอนุญาตขับรถ หรือใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ ซึ่งออกให้โดยนายทะเบียน มิฉะนั้นจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติ รถยนต์ พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๔๒ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้ขับรถต้องได้รับใบอนุญาตขับรถ และต้องมีใบอนุญาตขับรถ และสำเนาภาพถ่าย ใบคู่มือจดทะเบียนรถในขณะขับรถ และมาตรา ๓๔ บัญญัติว่า ผู้ใดขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับรถต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนี้ ขณะขับรถหรือขับขี่รถจักรยานยนต์ สภาพร่างกาย ของผู้ขับขี่จะต้องปกติ สมบูรณ์ ไม่มีอาการหย่อนความสามารถในการขับขี่ หรืออาการเมาสุรา หรือของเมาอย่างอื่น มิฉะนั้นผู้ ขับขี่จะต้องมีความผิดตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๖๐ วรรคสาม ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับ ตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ส่วนที่ ๓

การเสริมสร้างความปลอดภัย
สถานศึกษา

๑. ขอบข่ายความปลอดภัยของสถานศึกษา

ขอบข่ายความปลอดภัยของสถานศึกษา ๔ กลุ่มภัย ดังนี้ ๑) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) ๒) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ๓) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) ๔) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพ ทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) มีองค์ประกอบดังนี้

๑.๑ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)

- ๑) การล้วงละเมิดทางเพศ
- ๒) การทะเลาะวิวาท
- ๓) การกลั่นแกล้งรังแก
- ๔) การชุมนุมประท้วงและการจลาจล
- ๕) การก่อวินาศกรรม
- ๖) การระเบิด
- ๗) สารเคมีและวัตถุอันตราย
- ๘) การล่อลวง ลักพาตัว

๑.๒ ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)

- ๑) ภัยธรรมชาติ
- ๒) ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง
- ๓) ภัยจากยานพาหนะ
- ๔) ภัยจากการจัดกิจกรรม
- ๕) ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

๑.๓ ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)

- ๑) การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง
- ๒) การคุกคามทางเพศ
- ๓) การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

๑.๔ ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

- ๑) ภาวะจิตเวช
- ๒) ติดเกม
- ๓) ยาเสพติด
- ๔) โรคระบาดในมนุษย์
- ๕) ภัยไซเบอร์
- ๖) การพนัน
- ๗) มลภาวะเป็นพิษ
- ๘) โรคระบาดในสัตว์
- ๙) ภาวะทุพโภชนาการ

๒. มาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา

มาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษามุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา อย่างยั่งยืน โดยเน้นมาตรการที่เข้มงวดในมาตรการ ๓ ป ดังนี้

๒.๑ การป้องกัน หมายถึง การดำเนินการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา อุบัติเหตุ หรือความไม่ปลอดภัย ต่อ นักเรียน ครู และ บุคลากรทางการศึกษา โดยการสร้างมาตรการป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งในและนอกสถานศึกษา ดังนี้

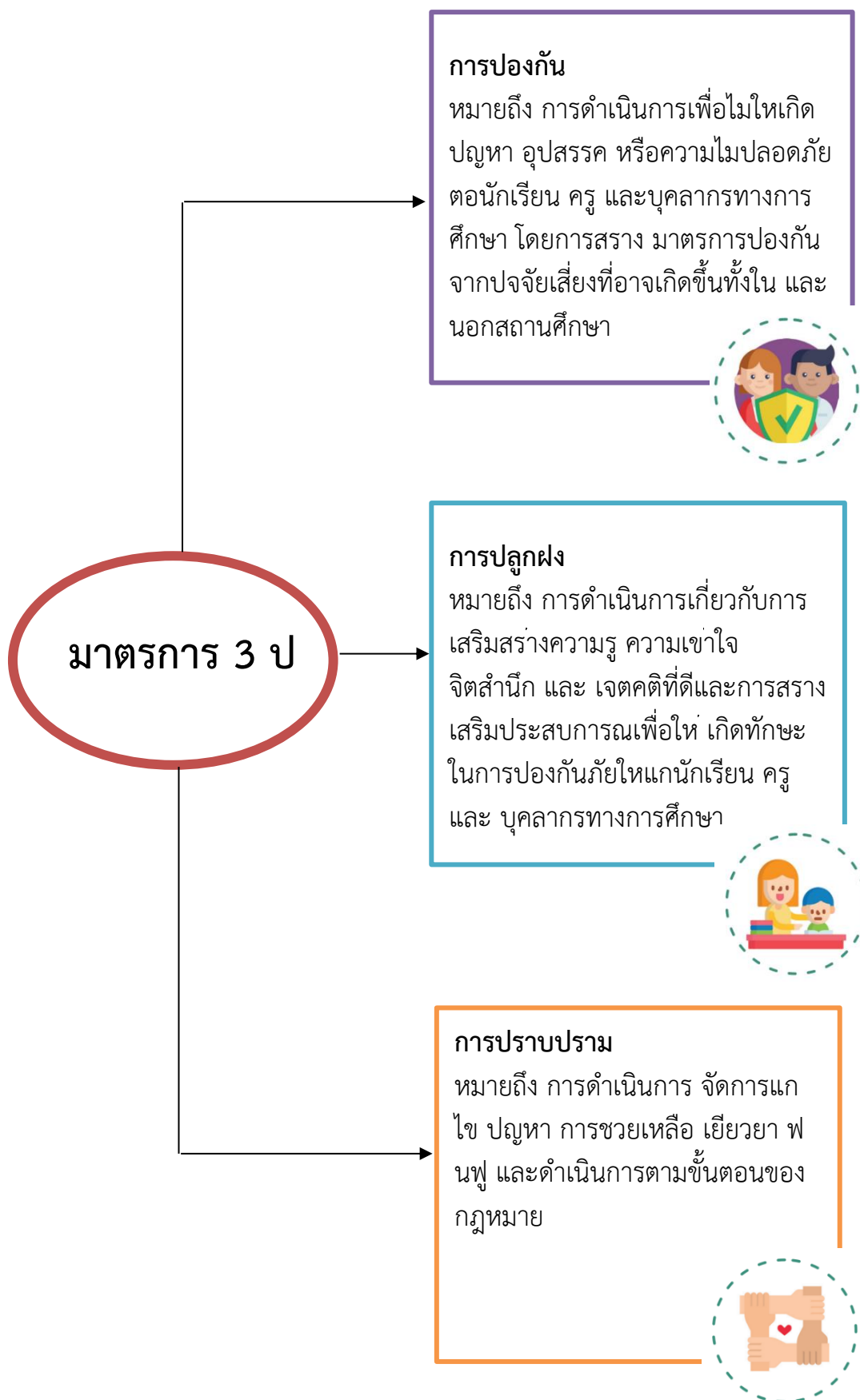
- ๑) การประเมินปัจจัยเสี่ยงของสถานศึกษา
- ๒) การกำหนดพื้นที่ความปลอดภัย
- ๓) การจัดทำแผนความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๔) การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา
- ๕) การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๖) การจัดโครงสร้างข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๗) การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย
- ๘) การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยสถานศึกษา
- ๙) การจัดระบบคัดกรองและดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๑๐) การประเมินนักเรียนรายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการช่วยเหลือ

๒.๒ การปลูกฝัง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และเจตคติที่ดี และการสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะในการป้องกันภัยให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

- ๑) การสร้างจิตสำนึก ความตระหนัก การรับรู้ และความเข้าใจด้านความปลอดภัยให้กับตนเองและผู้อื่น
- ๒) การจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง
- ๓) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัย ให้แก่นักเรียน

๒.๓ การปราบปราม หมายถึง การดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือ เยียวยา ปั่นฟู และดำเนินการ ตามขั้นตอนของกฎหมาย ได้แก่

- ๑) การจัดการแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา
- ๒) การช่วยเหลือ เยียวยา ปั่นฟู จิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย
- ๓) การดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

โครงสร้างการบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา โรงเรียนวาริชวิทยา

๔. ขั้นตอนการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา

การดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

๔.๑ การประเมินสภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและจัดลำดับความเสี่ยง

๔.๒ การจัดทำแผนดำเนินการความปลอดภัย

๔.๓ การดำเนินการตามมาตรการ

๔.๔ การดำเนินการตามขอบข่ายความปลอดภัย

๔.๕ การกำกับ ติดตาม และประเมินผล มาตรการความปลอดภัย สถานศึกษา ใช้หลัก ๓ ป ได้แก่ การป้องกัน ปกป้อง และปราบปราม โดยมีรายละเอียด แนวทางการปฏิบัติและตัวชี้วัดดังนี้

๑. การป้องกัน

ตาราง ๑ การดำเนินการตามมาตรการการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
๑) กำหนดพื้นที่ความปลอดภัย	๑.๑ ประชุม ชี้แจง วางแผน การดำเนินงานด้านความปลอดภัยสถานศึกษา ร่วมกับ บุคลากร ภาควิชา และหน่วยงาน องค์กร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ๑.๒ กำหนดพื้นที่ควบคุมความปลอดภัย รวมถึงป้ายสัญลักษณ์ และอุปกรณ์ควบคุม ความปลอดภัยส่วนบุคคล ๑.๔ จัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงความเสี่ยง ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ๑.๕ จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้าน ความปลอดภัยของสถานศึกษา	สถานศึกษามีการกำหนดพื้นที่ การควบคุมความปลอดภัย ป้าย สัญลักษณ์ และอุปกรณ์ควบคุม ความปลอดภัยส่วนบุคคล
๒) จัดทำแผนความปลอดภัยของสถานศึกษา	๒.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย สถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากภาควิชา ภาควิชา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ๒.๒ เสนอแผนความปลอดภัยของสถาน ศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ชั้น พื้นฐาน ๒.๓ กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน และ ผู้รับผิดชอบงาน ๒.๔ กำหนดนโยบายความปลอดภัยของ สถานศึกษา ๒.๕ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์นโยบาย และแผนความปลอดภัยสถานศึกษา	- สถานศึกษามีแผนความ ปลอดภัย สถานศึกษาที่ ครอบคลุมทุกมิติ
๓) การจัดสภาพแวดล้อม และ บรรยากาศของ สถานศึกษา	๓.๑ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภูมิ ทัศน์ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องพิเศษ และห้องอื่นๆ ให้มีความ ปลอดภัย	- สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่มีความ ปลอดภัยต่อ นักเรียน ครู และ บุคลากรทางการศึกษา

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	๓.๒ จัดทำแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาที่หลากหลาย	
๔) การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา	๔.๑ สำรวจและประเมินสภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัยสถานศึกษา ๔.๒ สถานศึกษาจัดทำโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา ๔.๓ กำหนดบทบาทหน้าที่ ภาระงานของคณะกรรมการ ๔.๔ จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา ๔.๕ ประสานความร่วมมือของคณะกรรมการ ภาครัฐ เอกชน และหน่วยงานต้นสังกัด	- สถานศึกษาจัดระบบโครงสร้างในการบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา
๕) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ความปลอดภัยสถานศึกษา	๕.๑ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยของสถานศึกษา ๕.๒ จัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ๕.๓ เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างครบถ้วนรอบ ดาน ๕.๔ วิเคราะห์ข้อมูล จัดระบบหมวดหมู่สารสนเทศ ๕.๕ จัดทำรายงานระบบข้อมูลสารสนเทศ และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ	- สถานศึกษามีระบบข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา
๖) การสร้างการมีส่วนร่วมของ สถานศึกษาและภาคีเครือข่าย	๖.๑ ประสานความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในพื้นที่และภาคส่วนต่างๆ ๖.๒ มีการประชุมวางแผนเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาร่วมกัน ๖.๓ มีกิจกรรมการดำเนินงานในการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา ๖.๔ มีการประเมินผลร่วมกัน ๖.๕ มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ความร่วมมือ ๖.๖ มีการยกย่องชมเชยเครือข่ายภาคีความร่วมมือ	- สถานศึกษามีเครือข่าย ความร่วมมือความปลอดภัย อย่างน้อย ๑ เครือข่าย

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
๗) การจัดระบบของทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยของ สถานศึกษา	๗.๑ แต่งตั้งคณะทำงานด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์องค์กร ๗.๒ กำหนดรูปแบบการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมทั้ง ๓ ช่องทาง ประกอบด้วย ๑) On Ground ได้แก่ การจัดปาย นิทรรศการ จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมรณรงค์ในวันสำคัญต่างๆ ๒) On Line ได้แก่ การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ใน รูปแบบตางๆ เช่น Facebook, Line เป็นต้น ๓) On Air ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ ผ่านระบบเสียงตามสาย ทั้งในสถานศึกษา และชุมชน ๗.๓ ปรับรูปแบบระบบของทางการสื่อสาร ด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับบริบทและสภาพการณ์ของ สถานศึกษา	- สถานศึกษามีช่องทางการสื่อสาร อย่างน้อย ๓ ช่องทาง
๘) การจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	๘.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับสถานศึกษา ๘.๒ คัดกรองนักเรียนแยกเป็น ๓ กลุ่มได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ๘.๓ เก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การสอบถาม การสัมภาษณ์ เป็นต้น ๘.๔ จัดกิจกรรมสำหรับเด็กกลุ่มต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนี้ - กลุ่มปกติ จัดกิจกรรมส่งเสริม ความสามารถตามปกติ - กลุ่มเสี่ยง จัดกิจกรรมป้องกันปัญหา - กลุ่มมีปัญหา จัดกิจกรรมแก้ปัญหา และระบบส่งต่อ ๘.๕ สรุป รายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	- สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
๙) การประเมินนักเรียนรายบุคคล ดานร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการ	๙.๑ มอบหมายให้ครูประจำชั้น /ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ในการประเมิน นักเรียนรายบุคคล ๙.๒ จัดทำเครื่องมือวัดและประเมิน นักเรียนรายบุคคลที่ครอบคลุมทุกด้าน ๙.๓ ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาดำเนินการ ประเมินนักเรียนรายบุคคล ๙.๔ จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ รายงานผลการประเมินนักเรียนรายบุคคล	- นักเรียนทุกคนได้รับการประเมินอย่างรอบด้าน

๒. การปลูกฝัง

ตาราง ๒ การดำเนินการตามมาตรการการปลูกฝังเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
๑) การสร้างจิตสำนึก ความตระหนักการรับรู้ และความเข้าใจด้านความปลอดภัยให้แกตนเองผู้อื่น และสังคม	๑.๑ สสำรวจข้อมูลด้านความปลอดภัยสถานศึกษา ๑.๒ จัดลำดับความรุนแรง เรงด่วนของความปลอดภัยสถานศึกษา ๑.๓ ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเพิ่มเนื้อหาด้านความปลอดภัยสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความรุนแรง เรงด่วน ๑.๔ จัดทำคู่มือ/แนวทางวาดวย ความปลอดภัยในสถานศึกษา ๑.๕ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา ให้แก่ ครู บุคลากร ทางการศึกษา และนักเรียน ๑.๖ จัดทำศูนย์บริการสื่อด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา	- สถานศึกษามีหลักสูตร ความปลอดภัยสถานศึกษา
๒) การจัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจพัฒนาองคความรู้ เกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครู บุคลากรทางการ ศึกษา และผู้ปกครอง	๒.๑ ประชุมครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อชี้แจงแนวทางเกี่ยวกับความปลอดภัย ในสถานศึกษา ๒.๒ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยบูรณาการ เนื้อหาความปลอดภัยสถานศึกษาใน รายวิชาต่าง ๆ ๒.๓ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชน ๒.๔ จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องความปลอดภัย	- สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านความปลอดภัยสถานศึกษา ให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
	สถานศึกษาผ่านกิจกรรม Classroom meeting ระหว่างสถานศึกษา กับผู้ปกครอง	
๓) การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้นักเรียน	๓.๑ จัดกิจกรรมเสริมทักษะประสบการณ์ที่เน้นการลงมือปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับ การดำเนินชีวิตประจำวัน ให้แก่ เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ๓.๒ กิจกรรมจัดกิจกรรมสอดแทรกด้าน ความปลอดภัยสถานศึกษาในกิจกรรมวัน สำคัญต่าง ๆ ๓.๓ สรรหาต้นแบบผู้จัดกิจกรรม และ การ จัดกิจกรรมเสริมทักษะที่เป็นเลิศ	- สถานศึกษามีกิจกรรมเสริมทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความ ปลอดภัยให้นักเรียน

๓. การปราบปราม

ตาราง ๓ การดำเนินการตามมาตรการการปราบปรามเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
๑) การจัดการแก้ไขปัญหากรณีเกิดเหตุความปลอดภัยในสถานศึกษา	๑.๑ กำหนดแนวทางปฏิบัติการจัดการหรือการระงับเหตุ การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา และสร้างการรับรู้ ร่วมกันทุกภาคส่วน ๑.๒ จัดตั้งคณะทำงานเคลื่อนที่เร็ว (Roving Team) ที่สามารถเข้าระงับเหตุได้อย่างทันเหตุการณ์ ๑.๓ เตรียมบุคลากร และเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ที่พร้อมรับสถานการณ์ ๑.๔ ติดตั้งระบบเตือนภัย เช่น กลอง วงจรปิด สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ ๑.๕. ขอมระงับเหตุอย่างต่อเนื่อง เช่น การดับเพลิง การซ่อมหนีไฟ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น ๑.๖. ประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์ ๑.๗ สงต่อผู้ประสบเหตุเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ ๑.๘ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงาน	- สถานศึกษามีระบบ การแก้ปัญหาด้านความปลอดภัยสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

การป้องกัน	แนวทางการปฏิบัติ	ตัวชี้วัด
๒) การช่วยเหลือ เยียวยา พ่นฟู จิตใจบุคคลผู้ประสบ เหตุ ความไม่ปลอดภัย	๒.๑ จัดทำข้อมูลบุคคลและหน่วยงานใน พื้นที่ตั้งของสถานศึกษาที่สามารถ ติดต่อ ประสานงานและให้การช่วยเหลือ เยียวยา พ่นฟู จิตใจได้อย่างรวดเร็ว ทันท่วงที ๒.๒ จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือเยียวยา พ่นฟู และให้คำปรึกษา โดยการมีส่วนร่วมของ เครือข่ายต่างๆ ๒.๓ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการช่วย เหลือที่เหมาะสม ๒.๔ ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม หน่วยงาน องค์กร เพื่อให้การช่วยเหลือ เยียวยา พ่นฟู ๒.๕ จัดระบบประกันภัยรายบุคคลหรือ รายการที่สามารถให้การคุ้มครองสำหรับ ครูและบุคลากรทางการศึกษาและ นักเรียน ๒.๖ สร้างขวัญกำลังใจ โดยการติดตาม เยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ	- สถานศึกษามีระบบ การช่วย เหลือ เยียวยา พ่นฟู จิตใจ ผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย
๓) ดำเนินการตามขั้นตอน ของ กฎหมาย	๓.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตาม กฎหมาย ให้ผู้ประสบเหตุได้รับความ คุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด ๓.๒ รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บังคับบัญชา หน่วยงานต้นสังกัด ๓.๓ ดำเนินคดี จำแนกประเภทของเหตุ ที่เกิด ติดต่อประสานงานผู้ปกครอง เพื่อ ดำเนินการหรือดำเนินการแทนผู้ ปกครอง ๓.๔ ให้การคุ้มครองนักเรียนให้อยู่ ใน ความปลอดภัย	- ผู้ประสบเหตุทุกคนได้รับการ คุ้มครอง ตามที่กฎหมายกำหนด

แนวทางการปฏิบัติขอบข่ายความปลอดภัยสถานศึกษา

ขอบข่ายความปลอดภัยสถานศึกษาจำแนกเป็น ๔ กลุ่มภัย โดยมีการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษาตาม มาตรา ๓๖ ได้แก่ การป้องกัน การปลุกฝัง และการปราบปราม ซึ่งในแต่ละมาตรการมีแนวปฏิบัติตามรายละเอียด ดังนี้

๑. ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)

๑.๑ การลงละเมิดทางเพศ

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง
- ๒) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- ๓) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๔) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

การปลุกฝัง

- ๑) จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- ๒) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต
- ๓) ฝึกทักษะการปฏิเสธ และการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ

การปราบปราม

- ๑) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ
- ๒) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๓) แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- ๔) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม

๑.๒ การทะเลาะวิวาท

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) จัดทำระเบียบในการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา
- ๒) ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในการปฏิบัติตามระเบียบ
- ๓) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน
- ๔) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบติดตามสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

การปลุกฝัง

- ๑) ให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม และผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะวิวาท
- ๒) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม
- ๓) จัดเวทีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

๑.๓ การกลั่นแกล้งรังแก

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สํารวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่มผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ
- ๒) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- ๓) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๔) จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน

การปลูกฝัง

- ๑) ให้ความรู้ความเข้าใจหลักในการอยู่ร่วมกันในสังคม
- ๒) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
- ๓) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุ ทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน
- ๒) ดำเนินการเอาโทษตามระเบียบข้อตกลง โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
- ๓) ติดตาม เยี่ยมเยือน ให้กำลังใจผู้ถูกกระทำ และสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำ

๑.๔ การชุมนุมประท้วงและการจลาจล

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สํารวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- ๓) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน
- ๔) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง
- ๒) สร้างองค์ความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุมประท้วงและการจลาจล
- ๓) จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ
- ๔) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

๑.๕ การก่อวินาศกรรม

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สํารวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน
- ๓) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน
- ๔) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการก่อวินาศกรรม
- ๒) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
- ๓) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

๑.๖ การระเบิด

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) สำรวจข้อมูลแหล่งที่มาของวัตถุประกอบระเบิด
- ๓) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๔) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ระเบิด
- ๒) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
- ๓) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

๑.๗ สารเคมีและวัตถุอันตราย

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) จัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย
- ๒) จัดสถานที่ในการจัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มิดชิด
- ๓) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการใช้สารเคมีและวัตถุอันตรายทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย
- ๒) จัดกิจกรรมส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต
- ๓) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานที่จริงในพื้นที่

การปราบปราม

- ๑) ติดตามประสานงานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๒) ดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน

๑.๘ การล่อลวง ลักพาตัว

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) จัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก
- ๓) จัดทำข้อมูลของทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน

การปลูกฝัง

- ๑) การจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- ๒) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน
- ๓) ฝึกทักษะการปฏิเสธ และการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๒) แต่งตั้งคณะทำงานตามกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- ๓) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อรวมแก้ปัญหา

๒. ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)

๒.๑ ภัยธรรมชาติ

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สำรวจข้อมูลความเสี่ยงที่เกิดจากภัยธรรมชาติ
- ๒) จัดทำแผนป้องกันภัยทางธรรมชาติ
- ๓) จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการป้องกันภัยธรรมชาติ
- ๔) ซักซ้อมการเผชิญเหตุภัยธรรมชาติ

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ
- ๒) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการเผชิญปัญหาภัยธรรมชาติ
- ๓) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๒) ติดต่อสื่อสารเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา
- ๓) ประสานงานหน่วยงาน องค์กร เพื่อให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูจิตใจ

๒.๒ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สำรวจสภาพของอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้าง
- ๒) ติดป้ายสัญลักษณ์ในอาคาร หรือพื้นที่ที่ไม่แข็งแรงและมีความเสี่ยง
- ๓) ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนหลีกเลี่ยงการเข้าพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักการสร้างความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต

๒) ฝึกทักษะการสังเกตและหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง

๓) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการเอาตัวรอดเมื่อประสบภัยจากอาคารเรียน และสิ่งก่อสร้าง

การปราบปราม

๑) สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและดำเนินการช่วยเหลือและแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ

๒) ประสานงานหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้ความช่วยเหลือ

๒.๓ ภัยจากยานพาหนะ

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

๑) สำรวจข้อมูลยานพาหนะในสถานศึกษา

๒) จัดระบบสัญญาณในสถานศึกษาสำหรับยานพาหนะประเภทต่าง ๆ และสำหรับการเดินเท้า

๓) จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากยานพาหนะ

๔) จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อการช่วยเหลือ

๕) ส่งเสริมสนับสนุนการทำประกันภัย ประกันอุบัติเหตุ

การปลูกฝัง

๑) จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการไรด์ปลอดภัยและเครื่องหมายจราจร

๒) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อประสบภัยจากยานพาหนะ

๓) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติตามกฎจราจร

การปราบปราม

๑) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์

๒) ติดต่อสื่อสารเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา

๓) ประสานงานหน่วยงาน องค์กร เพื่อให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูจิตใจ

๒.๔ ภัยจากการจัดกิจกรรม

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

๑) แต่งตั้งคณะทำงานประเมินความเสี่ยงในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

๒) จัดแยกกิจกรรมตามระดับความเสี่ยง

๓) เสนอแนะแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงในกิจกรรมต่าง ๆ

การปลูกฝัง

๑) สร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้ปลอดภัย

๒) ฝึกทักษะการเลือกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับตนเอง

๓) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการให้ความช่วยเหลือเมื่อประสบภัยจากการปฏิบัติกิจกรรม

การปราบปราม

๑) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์

๒) ติดต่อสื่อสารเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา

๓) ดำเนินการส่งต่อเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๒.๕ ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

๑) สำรวจข้อมูลเครื่องมือ อุปกรณ์ จัดแยกสวนที่ชำรุดและสวนที่ใช้งานได้

- ๒) จัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ให้ปลอดภัย
- ๓) ดำเนินการซ่อมแซม บำรุงรักษาและการจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ ให้เป็นระบบ

การปลูกฝัง

- ๑) จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ หลักการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ให้ปลอดภัย
- ๒) ฝึกทักษะการใช้ การบำรุงรักษา การจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์
- ๓) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในคุณค่าของเครื่องมือ อุปกรณ์

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๒) ประสานเครือข่ายความร่วมมือเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- ๓) ดำเนินการส่งต่อเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๓. ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)

๓.๑ การถูกละเมิด ละเลย ทอดทิ้ง

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) จัดระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน และผู้ใกล้ชิด
- ๓) จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชน

การปลูกฝัง

- ๑) จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- ๒) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน
- ๓) ฝึกทักษะการปฏิเสธการเอาตัวรอด และการขอความช่วยเหลือ

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๒) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย
- ๓) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๔) ติดตามเยี่ยมเยียนให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒ การคุกคามทางเพศ

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เป็นจุดเสี่ยง
- ๒) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- ๓) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน
- ๔) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

การปลูกฝัง

- ๑) จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- ๒) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตรอบด้าน
- ๓) ฝึกทักษะการปฏิเสธ การเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ

การปราบปราม

- ๑) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของทางในการขอความช่วยเหลือ
- ๒) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๓) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย
- ๔) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม
- ๕) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

๓.๓ การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สํารวจข้อมูลนักเรียนรายคน
- ๒) วิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ ความขาดแคลน ของนักเรียนรายคน
- ๓) จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ตามความขาดแคลน
- ๔) สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อประสานความช่วยเหลือ

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๒) บริการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๓) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในความเสมอภาค เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๒) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ติดตามเยี่ยมเยียนให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ

๔. ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

๔.๑ ภาวะจิตเวช

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สํารวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) ติดตามประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อประเมินภาวะจิต
- ๓) จัดหลักสูตรการเรียนการสอนพิเศษรายคน
- ๔) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- ๑) จัดกิจกรรมส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน
- ๒) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถ
- ๓) จัดกิจกรรมส่งเสริมการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

๔) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๔.๒ ติดเกม

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) สำรวจข้อมูลพื้นที่แหล่งให้บริการนันทนาการ
- ๓) กำหนดข้อตกลงเพื่อปฏิบัติร่วมกัน
- ๔) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการติดเกม
- ๒) จัดกิจกรรมส่งเสริมการการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ๓) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ดำเนินการเอาผิดตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- ๔) ติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

๔.๓ ยาเสพติด

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) วิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล
- ๓) กำหนดข้อตกลงเพื่อปฏิบัติร่วมกัน
- ๔) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงโทษภัย และผลกระทบของการติดยาเสพติด
- ๒) จัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดในวันสำคัญต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
- ๓) จัดกิจกรรมส่งเสริมการการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ๔) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
- ๔) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๔.๔ โรคระบาดในมนุษย์

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สํารวจข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนรายคนและบุคคลใกล้เคียง
- ๒) จัดทำแผนในการป้องกันโรคระบาดในมนุษย์
- ๓) บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันโรคระบาดในมนุษย์
- ๔) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามข้อมูลด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคระบาดในมนุษย์
- ๒) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฏิบัติตน เพื่อความปลอดภัยจากโรคระบาดในมนุษย์
- ๓) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ดำเนินการตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- ๔) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๔.๕ ภัยไซเบอร์

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สํารวจข้อมูลการใช้งานระบบไซเบอร์ของนักเรียนรายคน
- ๒) กำหนดข้อตกลงเพื่อปฏิบัติร่วมกัน
- ๓) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๔) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานระบบไซเบอร์โดยขาดวิจารณญาณ
- ๒) จัดกิจกรรมส่งเสริมการการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ๓) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ดำเนินการเอาผิดตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- ๔) ติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

๔.๖ การพนัน

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สํารวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- ๒) สํารวจพื้นที่ที่เป็นแหล่งการพนัน
- ๓) กำหนดข้อตกลงเพื่อปฏิบัติร่วมกัน

- ๔) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการพนัน
- ๒) จัดกิจกรรมส่งเสริมการการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- ๓) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียนอย่างหลากหลาย

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ดำเนินการเอาผิดตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- ๔) ติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

๔.๗ มลภาวะเบปนิษ

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สํารวจข้อมูลพื้นที่ที่เกิดมลภาวะเบปนิษในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) จัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงพื้นที่มลภาวะเบปนิษ
- ๓) จัดทำแผนในการแก้ปัญหามลภาวะเบปนิษร่วมกัน
- ๔) กำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติร่วมกัน

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุและผลกระทบที่เกิดจากมลภาวะเบปนิษ
- ๒) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาและการลดมลภาวะเบปนิษ
- ๓) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการลดมลพิษร่วมกับชุมชน

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ดำเนินการเอาผิดตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- ๔) ติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

๔.๘ โรคระบาดในสัตว์

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) สํารวจข้อมูลสัตว์เลี้ยงของนักเรียนรายคน
- ๒) จัดทำแผนในการป้องกันโรคระบาดในสัตว์
- ๓) บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันโรคระบาดในสัตว์
- ๔) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๕) จัดระบบติดต่อสื่อสารเพื่อติดตามข้อมูลสัตว์เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคระบาดในสัตว์
- ๒) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฏิบัติตน เพื่อความปลอดภัยจากโรคระบาดในสัตว์
- ๓) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมแก้ปัญหา
- ๓) ดำเนินการตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- ๔) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

๔.๙ ภาวะทุพโภชนาการ

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) การสำรวจและจัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีภาวะทุพโภชนาการ
- ๒) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- ๓) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่ผู้ปกครอง
- ๔) จัดทำฐานข้อมูลเพื่อตรวจสอบพัฒนาการและความก้าวหน้าในการลดภาวะทุพโภชนาการ
- ๕) จัดหาอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ
- ๖) การดูแลอาหารกลางวัน อาหารเสริม และอาหารวางที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ

การปลูกฝัง

- ๑) จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียน
- ๒) จัดกิจกรรมออกกำลังกาย และวิธีการรักษาสุขภาพให้กับนักเรียน
- ๓) การบูรณาการความรู้ด้านโภชนาการในการจัดการเรียนการสอน

การปราบปราม

- ๑) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของทางในการขอความช่วยเหลือ
- ๒) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๓) แต่งตั้งคณะทำงานกองทุนอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ
- ๔) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม

๔.๑๐ การห้ามพกพาอาวุธเข้ามาในโรงเรียน

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) มีป้ายห้ามพกพาอาวุธเข้ามาบริเวณโรงเรียน
- ๒) มีมาตรการตรวจสอบ สอดส่องสิ่งผิดปกติ เช่น สิ่งของมีคม อาวุธ ของบุคคลภายนอก ก่อนเข้าสถานศึกษา และบุคคลภายนอกที่จะมาติดต่อราชการกับโรงเรียน
- ๓) มีการติดกล้องวงจรปิดภายในและภายนอกอาคารเรียน
- ๔) มีการแต่งตั้งครูปฏิบัติหน้าที่เวรประจำวันทั้งกลางวันและกลางคืนสอดส่องดูแลความปลอดภัย

การปลูกฝัง

- ๑) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการพกพาอาวุธเข้ามาในโรงเรียน
- ๒) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
- ๓) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- ๒) ประสานเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมแก้ปัญหา

๓) ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
๔.๑๑ การจัดระเบียบยานพาหนะทั้งที่จอดในโรงเรียนและที่มารับส่งนักเรียน

แนวทางการปฏิบัติ

การป้องกัน

- ๑) จัดครูเวรปฏิบัติหน้าที่ดูแลการใช้รถใช้ถนนของนักเรียนบริเวณหน้าสถานศึกษา
- ๒) ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกวดขัน ดูแลการขับรถรับ – ส่งนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- ๓) นักเรียนที่นำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียนจะต้องปฏิบัติตามกฎจราจร โดยสวมหมวกนิรภัย ทุกครั้งเมื่อมาโรงเรียน โรงเรียนอนุญาต นักเรียนที่มีใบอนุญาตขับขี่ นำรถจักรยานยนต์ที่มีทะเบียนและ แผ่นป้ายทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายเข้าจอด เฉพาะภายในบริเวณที่จอดรถที่โรงเรียนกำหนดให้เท่านั้น
- ๔) เมื่อนักเรียนนำรถเข้ามาจอดในสถานที่ที่โรงเรียนกำหนดแล้ว ห้ามนักเรียนนำรถออกนอก บริเวณโรงเรียน โดยมิได้รับอนุญาต
- ๕) ตอนเลิกเรียนให้นักเรียนนำรถจักรยานยนต์มาโรงเรียนนำรถออกทางประตูด้านข้างโรงเรียนเท่านั้น
- ๖) รถยนต์ รถประจำทางที่รับ – ส่งนักเรียน ที่เข้า – ออก บริเวณโรงเรียน ขอให้คำนึงถึงความปลอดภัย โดยการหยุดจอด/ชะลอรถ หรือลดกระแสดังความเหมาะสมให้จอดบริเวณที่โรงเรียนกำหนด

การปลูกฝัง

- ๑) จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการใช้รถใช้ถนนและเครื่องหมายจราจร
- ๒) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อประสบภัยจากยานพาหนะ
- ๓) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติตามกฎจราจร

การปราบปราม

- ๑) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- ๒) ติดต่อสื่อสารเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อรวมให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา
- ๓) ประสานงานหน่วยงาน องค์กร เพื่อให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูจิตใจ

ส่วนที่ ๔

การติดต่อสื่อสาร

๑. ช่องทางการติดต่อสื่อสาร

➤ ระบบ MOE Safety Platform

➤ Website : <http://www.warichwit.ac.th>

➤ E-mail : warichwit12345@gmail.com

➤ Facebook : โรงเรียนวาริชวิทยา ต.วาริชภูมิ

➤ Line

➤ จดหมาย

➤ โทร ๑๕๗๙ หรือ โทรศูนย์ความปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการ โทร ๐๒ - ๖๒๘ - ๙๑๖๙ ,
๐๒ - ๖๒๘ - ๙๑๖๖ , ๐๒- ๖๒๘-๙๑๘๒ และ ๐๒ - ๖๒๘ - ๙๑๖๐

➤ โทรโรงเรียนวาริชวิทยา โทร ๐๔๒ - ๐๙๐๔๔๘

➤ ติดต่อด้วยตนเอง

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ

๑. สถานีตำรวจภูธรวาริชภูมิ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ๔๗๑๕๐ โทร. ๐๔๒ - ๗๘๑๑๘๖

๒. โรงพยาบาลวาริชภูมิ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ๔๗๑๕๐ โทร. ๐๔๒ - ๙๗๓๗๕๑

ส่วนที่ ๕

การกำกับติดตาม
และประเมินผล

สถานศึกษาดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วม ของภาคีเครือข่าย ตามแนวดำเนินการ มาตรการ แนวทางปฏิบัติ โดยยึดตัวชี้วัดในการ ดำเนินการในทุกประเด็น มีการจัดทำ เครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล ที่มีคุณภาพและครอบคลุม มีการจัดทำแผนการกำกับ ติดตาม และประเมินผล กำหนดปฏิทินดำเนินการ คัดเลือกสถานศึกษาที่มีผลการ ดำเนินการประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ยกย่องเชิดชูเกียรติ สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการ ดังนี้

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๒) ศึกษาแนวดำเนินการ มาตรการ แนวทางการปฏิบัติ และตัวชี้วัดการดำเนินงานความปลอดภัยของ สถานศึกษา

๓) จัดทำแผนการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา

๔) กำหนดปฏิทินในการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

๕) จัดทำเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา ที่สอดคล้อง กับตัวชี้วัดในการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา

๖) ดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา

๗) สรุปรผลการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา ใหขอเสนอแนะประเด็นที่เป็นจุดเด่น จุดควร พัฒนา พร้อมแนวทางในการพัฒนาในการศึกษาต่อไป

๘) คัดเลือกสถานศึกษาที่มีผลการดำเนินการประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์

๙) ยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่มีผลการดำเนินการประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์

๑๐) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษาในช่องทางที่หลากหลาย

บรรณานุกรม

- คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับพัฒนา พ.ศ. 2563)
- คู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556
- คู่มือโครงการเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในสถานศึกษา
- มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2562
- มาตรฐานโรงเรียนคุ้มครองเด็ก
- แบบประเมินตนเองตามมาตรฐานโรงเรียนคุ้มครองเด็ก
- คู่มือการรับมือแผ่นดินไหว
- คู่มือการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- พระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
- กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕
- กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖
- คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๔

รายชื่อคณะทำงาน

ที่ปรึกษา

๑. นายภัทรพล	ประเสริฐแก้ว	ผู้อำนวยการโรงเรียน
๒. นางอรรวรรณ	ไชยสุระ	รองผู้อำนวยการโรงเรียน
๓. นายพิชิต	ไตรยพันธ์	หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป
๔. นายสุพจน์	สัตถาผล	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ
๕. นางอวยพร	เจริญไชย	หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ
๖. นางนาฏยา	สิทธิหาญ	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล
๗. นางสาวทัศนีย์	บุญรักษา	หัวหน้ากลุ่มบริหารกิจการนักเรียน

คณะทำงาน

๑. นายภัทรพล	ประเสริฐแก้ว	ประธานกรรมการ
๒. นางอรรวรรณ	ไชยสุระ	รองประธานกรรมการ
๓. นายพิชิต	ไตรยพันธ์	กรรมการ
๔. นายสุพจน์	สัตถาผล	กรรมการ
๕. นางอวยพร	เจริญไชย	กรรมการ
๖. นางนาฏยา	สิทธิหาญ	กรรมการ
๗. นางสาวสุทธิพร	อ่อนประทุม	กรรมการ
๘. นางพลับปลึง	พรหมจักร	กรรมการ
๙. นายทรงยศ	คุณทรัพย์	กรรมการ
๑๐. นางสาวธัญภัค	โอบสูงเนิน	กรรมการ
๑๑. นางอุบลรัตน์	วุฒินาโณ	กรรมการ
๑๒. นายสุริยาวุฒิ	นาสว่าง	กรรมการ
๑๓. นางสาวกฤติกา	คุณทรัพย์	กรรมการ
๑๔. นางสาวกฤติยา	พันยากิจ	กรรมการ
๑๕. นางสาวปริญญารักษ์	สาระสังข์	กรรมการ
๑๖. นายธวัชชัย	ไชยปัญญา	กรรมการ
๑๗. นางสาวทัศนีย์	บุญรักษา	กรรมการและเลขานุการ

บรรณาธิการ

๑. นางสาวทัศนีย์	บุญรักษา
๒. นางนาฏยา	สิทธิหาญ
๓. นางอุบลรัตน์	วุฒินาโณ

โรงเรียนวาริชวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

